

Sudionici: biobibliografski podaci

Prof. dr. sc. MIROSLAV BERTOŠA
(1938.)

Znanstveni savjetnik u trajnome zvanju i upravitelj Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU u Rijeci i Radnoj podružnici u Puli, te redoviti profesor i pročelnik Odsjeka za povijest na Filozofskome fakultetu u Puli. Doktorsku disertaciju obranio je godine 1981. na Filozofskome fakultetu u Zagrebu, a 1990. izabran je za člana suradnika Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Razredu za društvene znanosti (ponovno potvrđen godine 2000.). Glavno područje njegova znanstvenoga zanimanja obuhvaća arhivsko istraživanje gospodarskih, društvenih, etničkih, migracijskih, kolonizacijskih i kulturno-antropoloških pojava u Istri (posebice u njezinome mletačkom dijelu) od konca XV. do konca XVIII. stoljeća. Također se bavi proučavanjem i kritičnim vrednovanjem istarske historiografske baštine XIX. i XX. stoljeća. Usavršavao se u Italiji i Francuskoj, te nastupio na nizu znanstvenih skupova u zemlji i u inozemstvu. Više od trideset godina istraživao je u arhivima i bibliotekama u Veneciji, Trstu, Udinama, Firenzi, Loretu, Rimu (Vatikanski arhiv) i Parizu. Poznaje i domaće arhive, napose one u Istri, Rijeci i Zagrebu. Član je Društva za hrvatsku povijesnicu, Société de Démographie Historique u Parizu, Società Italiana di Demografia Storica (Roma-Bologna-Firenze), Povijesnog društva Istre, Zgodovinskog društva za južno Primorsko, Hrvatskoga nacionalnog odbora za povijesne znanosti i Programskog odbora za organizaciju Prvoga kongresa hrvatskih povjesničara. Član je uredništva Akademijinih edicija »Starine« i »Problemi sjevernoga Jadrana«.

God. 1994.-1996. bio je član Hrvatske komisije za suradnju s UNESCO-om, a od 1994. do 1998. član Nacionalnoga vijeća za visoku naobrazbu. Od 1995. do konca 1998. bio je prvi generalni konzul Republike Hrvatske u Trstu. Za svoj je rad na-

građen u nekoliko navrata, a godine 1994. odlikovan je Državnom nagradom za znanstveni red »Bartol Kašić«.

NAJVAŽNIJI RADOVI: Osim više stotina znanstvenih i stručnih radova, objavio je i sljedeće knjige: *Knjiga o Istri*, »Školska knjiga«, Zagreb 1968. (uz Z. Črnju redaktor rukopisa pok. prof. T. Peruška, te pisac dijela teksta); *Proština 1921. Antifašistički pokret seljaka jugoistočne Istre*, »Novinsko-izdavačko poduzeće Glas Istre — Biblioteka Istarski mozaik«, Pula 1971., 150 str.; *Istarsko vrijeme prošlo*, »Glas Istre — Čakavski sabor«, Pula 1978., 336 str.; *Pisma i poruke istarskih rektora — Epistolae et communicationes rectorum histrianorum. Svezak I. Od 1607. do 1616.*, Monumenta spectantia historiam Slavorum Meridionalium, vol. 52, »JAZU«, Zagreb 1979., 304 str.; *Etos i etnos zavičaja (Istra kao historiografski problem)*, »Biblioteka Istra kroz stoljeća«, VI. kolo, knjiga 33, Pula-Rijeka 1985., 328 str.; *Jedna zemlja, jedan rat. Istra 1615-1618*, »Istarska naklada«, Pula 1986., 112 str.; *Zlikovci i prognanici: Socijalno razbojništvo u Istri u XVII. i XVIII. stoljeću*, »Čakavski sabor, Istarska književna kolonija Grozd«, Pula 1989., 255 str.; *Istra između zbilje i fikcije*, »Mala knjižnica Matice hrvatske«, Zagreb 1993., 126 str.; *Istra: Doba Venecije (XVI.-XVIII. stoljeće)*, »Zavičajna naklada Žakan Juri«, Pula 1995. (2. dopunjeno i prošireno izdanje s kartama i slikovnim priložima), 781 str.; *Izazovi povijesnog znanata: Lokalna povijest i sveopći modeli*, »Antibarbarus: Biblioteka Historia«, Zagreb 2002., 416 str.

Uz znanstveni i znanstveno-nastavni rad, bavi se i publicistikom, pa od 1991. do danas u redovitoj novinskoj kolumni *Glasa Istre* pod naslovom *Domišljanje Istre: između povijesnog i fikcijskog* objavljuje eseje u kojima se prožimaju povijest, kultura i politika (dosad je izašlo oko 600 nastavaka).

Mr. sc. ANTE BIRIN (Zagreb, 1973.)

Osnovnu i srednju školu pohađao je u Zagrebu. Na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu završio je dvopredmetni studij povijesti i arheologije (1997.), a potom i poslijediplomski studij povijesti (2001.). Od 1. siječnja 1998. zaposlen u Hrvatskom institutu za povijest u Zagrebu kao znanstveni novak. Sudjelovao je u radu Prvog hrvatskog kongresa povjesničara (1999.), u izradi Hrvatske enciklopedije (sv. II.), dobitnik nekoliko inozemnih stipendija (Taranto 1995., Perugia 2000.).

Autor više desetaka publicističkih radova (*Republika Hrvatska, Hrvatsko slovo*). Član Hrvatskog nacionalnog odbora za povijesne znanosti i Hrvatskog arheološkog društva.

VAŽNIJI RADOVI: *Republika Hrvatska — Bibliografija*, Hrvatska republikanska zajednica, Zagreb 2001.; *Statut grada Skradina*, Matica hrvatska Skradin, Zagreb-Skradin 2002.

Prof. dr. sc. IVO GOLDSTEIN
(Zagreb, 1958.)

Prošao je na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta u Zagrebu bu sva zvanja, od asistenta do redovnog profesora. Šef je Katedre za opću povijest srednjega vijeka. Bavi se bizantologijom i hrvatskom poviješću srednjega vijeka, ponajprije ranim srednjim vijekom, hrvatskom poviješću XX. stoljeća i poviješću Židova u Hrvatskoj. Uz opću povijest srednjega vijeka, na Filozofskom fakultetu u Zagrebu i na drugim fakultetima u Hrvatskoj i BiH povremeno predaje povijest Hrvata u srednjem vijeku, metodologiju historijske znanosti i povijest Židova u Hrvatskoj. Bio je pročelnik Odsjeka za povijest (1990. - 92.) i predstojnik Zavoda za hrvatsku povijest (1991. - 96.) Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

Objavio je više od stotinu znanstvenih i stručnih radova u zemlji i inozemstvu, surađivao u *Lexikon des Mittelalters* (München), autor je knjiga *Bizant na Jadranu od 6. do 9. stoljeća* (1992.), *Hrvatski rani srednji vijek* (1995.), *Croatia: A History* (London — Montreal, 1999.). Urednik i glavni autor izdanja *Kronologija — Hrvatska — Europa — svijet* (1996., drugo izdanje 2002.) i suautor (zajedno s Vladimirom Anićem) *Rječnika stranih riječi* (1999. i 2000.). Napisao je (suautor Slavko Goldstein) *Holokaust u Zagrebu* (2001.). Urednik je većeg broja izdanja Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta u Zagrebu, Židovske općine Zagreb i »Novog Libera«.

VAŽNIJI NOVIJI RADOVI (od 1996.): *Antisemitizam ustaškog pokreta, Spomenica Ljube Bobana*, Zagreb 1996, 321 — 332; *Anti-Semitism in Croatia* (za inozemnu publiku prilagođen tekst »Antisemitizam u Hrvatskoj«), *Anti-Semitism, Holocaust, Antifascism*, Zagreb 1997, 12 — 52; *Kontinuitet — diskontinuitet u hrvatskoj povijesti 6-9. stoljeća*, u: »Starohrvatska spomenička baština, Rađanje prvog hrvatskog kulturnog pejzaža«, Zagreb 1996, 21 — 27; *Dinastija Arpadovića i ranosrednjovjekovna Hrvatska*, u: »Zbornik radova 'Zvonimir kralj hrvatski'«, Zagreb 1997, 261 — 272; *Byzantine Presence on the Eastern Adriatic Coast 6th — 12th Century*, u: »Byzantinoslavica« 57, 2, Prag 1996, 257 — 264; *Stjepan Radić i Židovi*, u: »Radovi ZHP« 29, 1996, 208 — 216; *Kroatien und Dalmatien zwischen Byzanz und dem Westen*, u: »Byzanz und das Abendland im 10. und 11. Jahrhundert«, Köln-Weimar-Wien 1997, 162 — 181; *Između Bizanta, Jadrana i Srednje Europe*, u: »Hrvatska i Europa, kultura, znanost i umjetnost«, t. I, Srednji vijek, Zagreb 1997,

169 — 180; *Between Byzantium, Venice and Central Europe*, u: »Croatia in the Early Middle Ages«, London-Zagreb 1999, 169 — 180 (prijevod teksta »Između Bizanta, Jadrana...« prilagođen engleskom čitaocu); *Značaj krbavske bitke 1493. godine u hrvatskoj povijesti*, u: »Krbavska bitka i njezine posljedice«, Zagreb 1997, 22 — 27; *Bizantska vlast u Dalmaciji od 1165. do 1180. godine*, u: »Radovi ZHP« 30, Zagreb 1997, 9 — 28; *Zagrebačka židovska općina od osnutka do 1941. godine*, u: »Dva stoljeća povijesti i kulture Židova u Zagrebu i Hrvatskoj«, Zagreb 1998, 12 — 18; *Byzantium on the Adriatic from 550 till 800*, u: »Hortus artium medievalium« 4, Zagreb 1998, 7 — 14; *Byzantine Rule in Dalmatia in the 12th Century*, u: »Byzanz und Ostmitteleuropa 950-1453«, Beiträge zu einer table-ronde des XIX International Congress of Byzantine Studies, Copenhagen 1996, hrsg. von G. Prinzing und M. Salamon, Wiesbaden 1999, 97 — 125 (inozemnoj publici prilagođen tekst »Bizantska vlast u Dalmaciji od 1165. do 1180. godine«); *Byzantine Rule on the Adriatic (in Dalmatia, Istria and on the Western Adriatic): Possibilities for a Comparative Study, Contributions from the International Scientific Meeting*, u: »Acta Histriae« VII, Koper 1999, 59 — 76; *Kroatien bis 1918*, u: »Der Jugoslawien-Krieg, Handbuch zu Vorgeschichte, Verlauf und Konsequenzen«, Westdeutscher Verlag, Opladen/Wiesbaden 1999, hrsg. Dunja Melčić, 40 — 63; *Srpsko — hrvatsko pomirenje u historiografiji — pretpostavka ili posljedica političkog pomirenja?*, u: »Radovi ZHP« 31, Zagreb 1998, 181 — 192; *Komparativna istraživanja hrvatske i srpske povijesti — puka nostalgija, znanstvena potreba ili čak nužnost?*, u: »Dijalog povjesničara — istoričara« 2, prir. H. S. Fleck i I. Graovac, Zagreb 2000, 33 — 42; *Židovi u međuratnoj Jugoslaviji — problem ravnopravnosti i jednakovrijednosti*, u: »Dijalog povjesničara — istoričara« 2, prir. H. S. Fleck i I. Graovac, Zagreb 2000, 465 — 482; *Neka obilježja društvenog razvoja u Zvonimirovo doba*, u: »Krčki zbornik« 42, Krk 2000.; *Role of Adriatic in the Byzantine-Ostrogothic War*, u: »ZRVI« 38, Beograd 2000, 153 — 161.

Mr. sc. ŽELJKO HOJEVAC (Brinje, 1973.)

Osnovnu školu završio je u Brinju, a u Otočcu i Senju polazi gimnaziju. Od 1992. godine studira povijest na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Diplomirao 1997. na istom Fakultetu radom »Brinjsko-lički ustanak 1746. godine«. Od 1. studenoga 1998. godine zaposlen u Institutu društvenih znanosti »Ivo Pilar« u Zagrebu kao znanstveni novak. U sklopu projekta »Hrvati u okolnim zemljama« (sada: »Hrvati kao dio multikulturalnog identiteta okolnih zemalja«) bavi se gradišćanskim i drugim Hr-

vatima u Mađarskoj u povijesnoj perspektivi, s težištem na XVIII. i XIX. stoljeću, a planira se u dogledno vrijeme pozabaviti i hrvatsko-ugarskim odnosima. Bavi se i drugim temama, neovisno o projektnom usmjerenju i zadaćama. Od akademske godine 1998/99. polazi poslijediplomski studij povijesti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Istraživao u Grazu (1997.), Eisenstadtu/Željeznom (1999.) i Budimpešti (nekoliko puta između 1999. i 2001.). Suraduje u znanstvenim časopisima i drugim publikacijama s različitim povijesnim prinosima.

VAŽNIJI RADOVI: *Gospić u Vojnoj krajini (1689. - 1712. - 1881.). Prilog slici gospićke prošlosti*, u: »Hrvatski zemljopis«, Zagreb 2002.; *Jezik i nacija u hrvatskim i srpskim nacionalnim ideologijama: Starčevićeva polemika iz 1852. godine*, u: »Migracijske teme«, 3/XV, Zagreb 1999, 289 — 321; *The »Triplex Confinium« in Habsburg-Venetian Relations at the End of the Seventeenth Century*, in: Roksandić, Drago & Štefanec, Nataša (eds.), »Constructing Border Societies on the Triplex Confinium«. International Project Conference Papers 2 »Plan and Practice. How to Construct a Border Society? The Triplex Confinium c. 1700-1750« (Graz, December 9 — 12, 1998). CEU History Department. Working Paper Series 4. Budapest: Central European University, 2000, 117 — 140; *Pravila Društva za jugoslavensku povjestnicu i starine: nacrt, potvrda, prijedlog izmjene (1850/51 - 1857 - 1864/65)*, u: »Historijski zbornik«, LIII, Zagreb 2000, 195 — 208; *Odnos narativnih i kartografskih izvora prema ekohistoriji Triplex Confiniuma*, u: »Radovi Zavoda za hrvatsku povijest«, 32/33, Zagreb, 1999-2000, 371 — 382; *Problem Pilarove smrti*, u: Lipovčan, Srećko — Matijević, Zlatko (ur.), »Prinosi za proučavanje života i djela dra. Ive Pilara« (Svezak prvi), Zagreb: Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, 2001, 233 — 238; *Gospić u Vojnoj krajini*, u: »Lička revija«, Časopis Matice hrvatske Gospić, 1, Gospić, 2001, 13 — 23.

Dr. sc. JURE KRIŠTO (Stipanjići, BiH)

Znanstveni savjetnik u Hrvatskom institutu za povijest. Poslije osnovne škole u rodnome mjestu, završio je klasičnu gimnaziju, te studij filozofije. Magistrirao je u Ottawi, Kanada 1970. Godine 1979. na Notre Dame University u Sjedinjenim Američkim Državama obranio je doktorsku disertaciju »Joseph Maréchal's Psychology of Mysticism«. Doktorska mu je diploma nostrificirana 1980. na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za filozofiju. Tijekom školske godine 1990./91. bio je korisnik američke stipendije IREX te je u Zagrebu istraživao društvenu i političku ulogu Katoličke crkve u Hrvatskoj na početku dvadesetog stoljeća. Godine 1991. vraća se u Hrvatsku

te zapošljava na Hrvatskom institutu za povijest (tada Institutu za suvremenu povijest) kao voditelj istraživačkog projekta Od te je godine ujedno glavni i odgovorni urednik *Časopisa za suvremenu povijest*. Pošto je 1992. godine na Sveučilištu u Zagrebu izabran u znanstvenoistraživačko zvanje znanstveni suradnik u području povijesnih znanosti, na istom je sveučilištu, na Odsjeku za povijest, doktorirao 1993. iz povijesnih znanosti disertacijom »Katolička crkva u hrvatskoj politici 1850.-1918.« Od 1978. do 1990. predavao je na više sveučilišta u Sjedinjenim Američkim Državama, te bio nominiran za Fulbrightovu stipendiju. Sudjelovao je na brojnim međunarodnim znanstvenim skupovima i član je znanstvenih institucija, kao American Academy of Religion, American Association for the Advancement of Slavic Studies, Catholic Theological Society of America i dr.

VAŽNIJI RADOVI: *Prešućena povijest. Katolička crkva u hrvatskoj politici 1850-1918.*, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb 1994.; *Katolička crkva u totalitarizmu 1945.-1990. Razmatranja o Crkvi u Hrvatskoj pod komunizmom*, Globus, Zagreb, 1997.; *Katolička crkva i Nezavisna Država Hrvatska I*, Hrvatski institut za povijest — Dom i svijet, Zagreb 1998.; *Katolička crkva i Nezavisna Država Hrvatska II — Dokumenti*, Hrvatski institut za povijest — Dom i svijet, Zagreb 1998.; *Katolische Kirche und kroatischer Staat*, u: »Religion und Nation im Krieg auf dem Balkan«, Thomas Bremer, ur., Deutsche Bischofskonferenz, Projekte 2, Freising 1996., 9 — 32; *Katoličko prikljanje ideologiji jugoslovenstva*, u: »Časopis za suvremenu povijest« 24 (1992), 25 — 45; *Dalekosežne posljedice netočnog pridjevanja: Je li bilo klerikalizma u Hrvata?*, u: »Časopis za suvremenu povijest« 25 (1993), 1 — 18; *Katolička crkva u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj*, u: »Časopis za suvremenu povijest« 27 (1995), 461 — 474; *Vjerski prijelazi u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj — primjer šibenske biskupije*, u: »Časopis za suvremenu povijest« 25 (1997), 235 — 248; *Nadbiskup Josip Stadler u svjetlu naprednjačkog lista »Hrvatski Pokret«*, u: »Časopis za suvremenu povijest« 31 (1999).

Dr. sc. SREĆKO LIPOVČAN (Zagreb, 1942.)

Od 1999. zaposlen u Institutu »Ivo Pilar«. Na zagrebačkoj Klasičnoj gimnaziji maturirao g. 1961., studirao pravo i povijest u Zagrebu a potom povijest i književnost u Zagrebu, Kölnu i Berlinu (Freie Universität). Profesionalni novinar i publicist od g. 1962. do sredine devedesetih godina. Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu doktorirao tezom o Mladom Tinu Ujeviću. Sudjelovao na dvadesetak znanstvenih i stručnih skupova u Hr-

vatskoj, Bosni i Hercegovini, Njemačkoj i Austriji. Predaje na Hrvatskim studijima (kolegiji: Mediji i hrvatska kultura; Publicistika). S Zlatkom Matijevićem uređuje ediciju *Godišnjak Pilar*. God. 1992. utemeljio *Erasmus Nakladu* u Zagrebu (djela iz područja znanosti i umjetnosti, na hrvatskom i svjetskim jezicima). Uredio stotinjak knjiga. Član Društva hrvatskih književnika (od 1992.) i Hrvatskog novinarskog društva (od 1968.).

VAŽNIJI RADOVI: *Mladi Ujević. Politički angažman i rana proza (1909.-1919.)*, Književni krug Split, Split 2002.; *Eugen Kvaternik: Zur Problematik seiner national-revolutionären Tätigkeit*, u: »Südost-Forschungen« XXXVII, München 1978; *Literatur in Jugoslawien vom Mittelalter bis 1945 (Ein encyclopädischer Überblick)*, u: »Transit« '87, Berlin 1987; *Ohne zu verdrängen und zu verschweigen*, u: »Schwarzenberger Herbstgespräche«, Linz 1994; *Hrvatska »Osamstočetrdesetosma« na stranicama »Zore Dalmatinske«*, u: »Zadarska smotra« 3-4, str. 139 — 161, Zadar 1995.; *Kulturni rad Hrvata u Berlinu (1974.-1990.)*, u: »Društvena istraživanja«, Zagreb, god. 7 (1998), br. 1/2 (33/34), str. 147 — 169; *Osnivanje Hrvatskog novinarskog društva — od prvih zamisli do konstituiranja, 1877. — 1910.*, u: »Društvena istraživanja«, Zagreb, 2000; *Društvo novinara: između interesa javnosti i zahtjeva vlasti*, u: »Spomenica Hrvatskog novinarskog društva 1910.-2000.«, Zagreb 2000; *The Meaning of Cultural Substratum in the Process of European Integration*, u: »European Integration for the 21st Century«, Zagreb 2001; *Tin Ujević i Marko Marulić. Raznovrsnost i relevantnost Tinovih maruloloških zapisa i fragmenata*, u: »Colloquia Marulliana« X., Split 2001.; *Antun Gustav Matoš i Branko Drechsler Vodnik*, u: »Zbornik o Branku D. Vodniku«, Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb 2001.; *Pilarovo djelo »Južnoslavensko Pitanje«*, u: »Godišnjak Pilar 2001, Prinosi za proučavanje života i djela dra Ive Pilara«, svezak prvi, str. 193 — 232, Zagreb 2001.; *Medien*, u: »Drei Schriften — drei Sprachen. Kroatische Schriftdenkmäler und Drucke durch Jahrhunderte«, Zagreb-Berlin 2002.; *Die Südslawische Frage und der Weltkrieg: ponovno o genezi djela i sudbini prvog izdanja*, u: »Godišnjak Pilar 2002, Prinosi za proučavanje života i djela dra Ive Pilara«, svezak drugi, Zagreb 2002.

Dr. sc. ZLATKO MATIJEVIĆ (Zagreb, 1955.)

Znanstveni savjetnik. U Hrvatskom institutu za povijest, Zagreb, vodi znanstveno-istraživački projekt »Politički život u hrvatskom društvu od druge polovine XIX. do početka XX. stoljeća«. U istom Institutu obnaša dužnost pročelnika Odjela za hrvatsku povijest XIX. stoljeća. Na Hrvatskim studijima Sveuči-

lišta u Zagrebu drži nastavu iz kolegija »Položaj hrvatskog naroda u prvoj Jugoslaviji« i »Hrvatski narod u Drugom svjetskom ratu«.

VAŽNIJI RADOVI: *Slom politike katoličkog jugoslavenstva. Hrvatska pučka stranka u političkom životu Kraljevine SHS (1919.-1929.)*, Zagreb, 1998.; *Katolička crkva u Hrvatskoj i stvaranje jugoslavenske države 1918-1921. godine*, u: »Povijesni prilozi«, Zagreb, 5/1986., 1 — 93; *Hrvatski katolički seniorat i politika (1912.-1919.)*, u: »Croatica christiana periodica«, Zagreb (dalje: »CCP«), 24/2000., br. 46, 121 — 162; *Poticaj i organiziranje II. hrvatskog katoličkog kongresa u Ljubljani i referat dr. Janka Šimraka o vjerskom jedinstvu Slavena (1913. g.)*, u: »Časopis za suvremenu povijest«, Zagreb, 33/2001., br. 3, 707 — 723; *Politička orijentacija Hrvatskoga katoličkog pokreta u posljednjim godinama postojanja Austro-Ugarske Monarhije i prvim danima stvaranja Kraljevstva SHS (1903.-1918.)*, u: »Društvena istraživanja«, Zagreb, 10/2001., br. 1/2 (51/52), 141 — 163; *Biskup Mahnić i talijanska okupacija otoka Krka (1918.-1920)*, u: »CCP«, 25/2001., br. 47, 149 — 171; *Državno-pravne koncepcije dr. Ive Pilara i vrhbosanskog nadbiskupa dr. Josipa Stadlera. Od Promemorije do Izjave klerikalne grupe bosansko-hercegovačkih katolika (kolovoz-prosinac 1917. godine)*, u: »Godišnjak Pilar. Prinosi za proučavanje života i djela dra Ive Pilara« (Svezak prvi), Zagreb (dalje: »GP«), 2001., 117 — 131; *Političko djelovanje Ive Pilara i pokušaji rješavanja »južnoslavenskog pitanja« u Austro-Ugarskoj monarhiji (ožujak-listopad 1918.)*, u: »GP«, 2001., 133 — 170.

Prof. dr. sc. HRVOJE MATKOVIĆ (Šibenik, 1923.)

Osnovnu školu i gimnaziju završio je u Šibeniku, a studij povijesti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Diplomirao je 1947., a doktorirao na istom fakultetu 1971. disertacijom »Svetozar Pribičević i Samostalna demokratska stranka do šestojanuarske diktature« (objavljena kao posebna knjiga u izdanju Instituta za hrvatsku povijest Sveučilišta u Zagrebu). Službovao kao srednjoškolski nastavnik, bio je kustos u Povijesnom muzeju Hrvatske (1956-1967), a potom savjetnik za nastavu povijesti u Zavodu za prosvjetno-pedagošku službu SR Hrvatske. Od 1972. do 1990. predavao je na Fakultetu političkih znanosti, a od umirovljenja 1990. na Fakultetu kriminalističkih znanosti u Zagrebu i potom na Hrvatskim studijima kao ugovorni predavač. Objavio je niz rasprava o hrvatskim političkim strankama i hrvatskim političarima, te nekoliko knjiga s tematikom o hrvatskoj povijesti u XX. stoljeću. Nastavnički rad u školi privukao ga je proučavanju metodičko-pedagoške problematike, pa

je objavio veći broj priloga iz metodike nastave povijesti, te udžbenika povijesti. Za rad na udžbeničkoj literaturi i na unapređivanju nastave povijesti nagrađen je nagradom »Davorin Trstenjak«. Sudjelovao je u radu znanstvenih skupova u zemlji i inozemstvu.

VAŽNIJI RADOVI - KNJIGE: *Svetozar Pribičević i Samostalna demokratska stranka do šestojanuarske diktature*, Zagreb, 1972.; *Suvremena politička povijest Hrvatske*, Zagreb, 1993. (drugo izdanje 1995., treće 1999.); *Povijest Nezavisne Države Hrvatske*, Zagreb, 1994. (drugo izdanje 2002.); *Svetozar Pribičević, ideolog — stranački vođa-emigrant*, Zagreb, 1995.; *Povijest Jugoslavije*, Zagreb, 1998.; *Svetozar Pribičević — izabrani politički spisi*, Zagreb, 2000.; *Mala ilustrirana hrvatska povijest*, Zagreb, 2001. (ilustrator Drago Trumbetaš). Od 1962. objavio je niz znanstvenih rasprava i članaka.

Dr. sc. DRAGUTIN PAVLIČEVIĆ (Luka Krmpotska, 1932.)

Povjesničar, znanstveni savjetnik Instituta društvenih znanosti »Ivo Pilar« iz Zagreba, predavač na Hrvatskim studijima. Bavi se novijom hrvatskom poviješću, poviješću starije hrvatske dijaspore, zavičajnom poviješću Slavonije, agrarnim odnosima, istočnim pitanjem; piše povijesne udžbenike, sintetičke preglede cjelokupne hrvatske povijesti, itd.

VAŽNIJI RADOVI: objavio je nekoliko monografija (*Narodni pokret 1883. u Hrvatskoj*, *Hrvatske kućne zadruge*, *Moravski Hrvati*), te priredio više zbornika i knjiga (*Vojna Krajina*, *Dnevnik M. Vrhovca*, *Politička povijest Hrvatske 1 J. Horvata*, *Krbavsku bitku i njezine posljedice*, *Pod Okićem*, *Politički spisi I. Mažuranića*). Godine 1994. objavio je sintezu *Povijest Hrvatske* koja je dosada imala tri izdanja, a 2000. *Kratku političku i kulturnu povijest Bosne i Hercegovine*.

Dr. sc. MIRELA SLUKAN ALTIĆ (Zagreb, 1969.)

Godine 1992. diplomirala geografiju na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Zagrebu. Od tada se bavi historijskom geografijom i historijskom kartografijom. Doktorirala g. 1999. na temu »Razvoj Zagreba od polovice 19. stoljeća na temelju katastarskih izvora«. G. 1994. zaposlena u Hrvatskom državnom arhivu u statusu znanstvenog novaka, od 2002. pročelnica je Zavoda za arhivistiku, pomoćne povijesne znanosti i filologiju pri Hrvatskom državnom arhivu. Kao glavni istraživač vodila projekt Ministarstva znanosti i tehnologije »Prva sustavna katastarska izmjera Hrvatske i Slavonije i njezina vrijed-

nost kao izvor za hrvatsku povijest«. Od 2002. godine kao glavni istraživač vodi projekt »Povijesni atlas gradova«. Od jeseni 2000. kao vanjski suradnik na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, drži izborni kolegij »Kartografski izvori za europsku i hrvatsku povijest Novoga vijeka«. Objavila više desetaka znanstvenih i stručnih radova, tri knjige te sudjelovala u više domaćih i međunarodnih znanstvenih skupova. Predstavnik Republike Hrvatske u Svjetskoj komisiji za povijest kartografije.

Akademik PETAR STRČIĆ (Kras, o. Krk, 1936.)

Redoviti je član HAZU, upravitelj njezina Arhiva u Zagrebu i voditelj Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU, Rijeka, s Podružnicom u Puli, voditelj Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta i predsjednik Povijesnog društva u Rijeci, glavni urednik *Krčkoga zbornika* i *Rijeke*. Bio je, npr., direktor Arhiva Hrvatske, predsjednik saveza arhivskih društava i koordinacije arhivâ SFRJ, saveza povijesnih društava SR/RH, Zapadne Hrvatske i Čakavskog sabora, glavni urednik *Arhivskog vjesnika* i *Pazinskog memorijala* itd. Znanstveni je i arhivski savjetnik, specijalist za povijest Zapadne Hrvatske, autor/koaut. 40-ak knjiga i više stotina rasprava i članaka. Dobitnik više nagrada.

VAŽNIJI RADOVI - KNJIGE: *Otok Krk 1918.* (...), 1968; *Grada o talijanskoj okupaciji otoka Krka 1918.-19* (...), 1970; *Zapisnici sjednica i skupština »Hrv. Čitaonice« u Vrbniku 1817-1929*, koaut. M. Bolonić, 1975; *Zapisnici sjednica i skupština ONOO-a Hrv. Primorja 1943-45*, 1975; *La lotta di J. B. Tito per l'Istria sul piano della politica estera dal 1941 al 1945*, 1978 i hrv. izd; *Senjski statut 1388. te Krčki statut 1388*, koaut. L. Margetić, 1988; *Povijest Rijeke*, koaut. D. Klein i dr., 1988, 1989; *Košljun i njegov franjevački samostan* (...), 1994, 2001; *Hrvatski narodni preporod. Ilirski pokret*, koaut. J. Šidak i dr., 1988, 1989; *Na velikoj prekretnici 1. hrv. Tabor Istre i Kvarnerskih otoka*, 1989, 1996; *Poglavnikovom vojnom uredu* (...), koaut. A. Giron, 1993. i *Zaobići Ingridstellung* (...), 1995, 2000; *Hrvatski istarski trolist* (...), koaut. M. Strčić, 1996.

Dr. sc. AGNEZA SZABO (Rezovac kraj Virovitice)

Gimnaziju je polazila u Osijeku, studirala povijest (A) i filozofiju (B) na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Magistrirala je na istom Fakultetu (1978) te postigla doktorat znanosti iz područ-

ja hrvatske povijesti XIX. stoljeća (1983). U zvanje više znanstvene suradnice izabrana je 1985. godine.

Radi u Muzeju grada Zagreba (muzejska savjetnica). Od 1981. do 1993. godine vanjska suradnica u Zavodu za hrvatsku povijest Sveučilišta u Zagrebu, a od 1994. vanjska suradnica na znanstvenom projektu za humanističke znanosti HAZU u Zagrebu. Od 1992. do 2002. stručna konzultantica za udžbenike povijesti kod Ministarstva prosvjete i športa RH, te autorica programa za nastavu povijesti u osnovnim i srednjim školama. Od 1992. do 2002. stalna je vanjska suradnica Hrvatskog radija, osobito II. programa. Sudjelovala je na brojnim znanstvenim simpozijima u zemlji i izvan nje (svojim izlaganjima, koja su i obavljena), te održala brojne seminare za nastavnike i više drugih javnih predavanja iz hrvatske povijesti.

Objavila je pet monografija iz hrvatske povijesti (tri samostalno u koautorstvu), više od 60 izvornih znanstvenih radova pretežno na hrvatskom jeziku (te na njemačkom i engleskom), te više od 300 stručnih radova iz područja hrvatske povijesti, pretežno XIX. stoljeća.

Stalna je članica više stručnih društava, dopredsjednica Društva za povijest Zagrebačke nadbiskupije »Tkalčić« (od 1996.) te počasna članica Društva za hrvatsku povijesnicu u Osijeku (od 1996.), počasna članica Hrvatskog katoličkog prosvjetnog društva (od 2002.) i drugo.

Dobitnica je Akademijine nagrade za znanstveno djelo »Josip Juraj Strossmayer« iz područja humanističkih znanosti (1993.), Posebnog priznanja Hrvatskog olimpijskog odbora za suradnju u časopisu »povijest hrvatskog športa« (1994.) te više drugih priznanja »List Mladih Mi« (1996.), Gradsko poglavarstvo Glina (1997.) i drugo.

VAŽNIJI RADOVI: *Središnje institucije Hrvatske u Zagrebu 1860-1873., I. Društvena struktura nosilaca političkih i privrednih institucija*, Zagreb, 1987., str.240.; *Središnje institucije Hrvatske u Zagrebu 1860-1873., II. Društvena struktura nosilaca kulturnih institucija i članova vodeće grupe*, Zagreb, 1988., str. 274.; *Karlovac na razmeđu stoljeća* (koautor M. Vrbotić), Zagreb, 1989, str. 240.; *Prema hrvatskom građanskom društvu* (u koautorstvu s Mirjanom Gross), Zagreb, 1992.; *Bedekovčina stara i plemenita* (s grupom autora), Zagreb, 1997., str. 323.; *Regionalno porijeklo i socijalna struktura stanovništva grada Zagreba između 1880. i 1910. godine*, u: »Radovi instituta za hrvatsku povijest«, Zagreb, vol. 17., 1984, 101 — 119.; *Probleme und Forschungsmethoden der Gesellschaftlichen Struktur der Mitglieder und Amtspersonen der Zentralen Politischen, Wirtschaftlichen und Kulturellen Institutiones Kroatiens 1860.-1873.*, u: »Studia historiae Europae Medio-Orientalis« 1, Budapest, 1986., 419 — 486.; *Socijalna struktura stanovništva civilne*

Hrvatske i Slavonije u razdoblju 1850-1880, u: »Historijski zbornik« XL (1), Zagreb, 1987, 167 — 223.; *Sudjelovanje građana Siska u središnjim institucijama Hrvatske u Zagrebu 1860-1873*, u: »Radovi Zavoda za hrvatsku povijest Sveučilišta u Zagrebu«, Zagreb, 1994, vol. 20., 217 — 228; *Socijalna struktura Slovenaca u Kraljevini Hrvatskoj i Slavoniji između 1880. i 1910. godine*, u: »Slovenci v Hrvaški«, Zbornik radova sa znanstvenog skupa, Ljubljana 1995, 85 — 105; *Govori Zagrebačkog biskupa Jurja Haulika u Hrvatskom saboru 1861. te 1865-1867. godine*, u: »Annales societatis historicae arhi-episcopatus Zagrabienensis Nr. V. Tkalčić, Godišnjak društva za povjesnicu Zagrebačke nadbiskupije«, Zagreb, 1997, 487 — 561; *Public Health Reforms and Development of Health Service in the Đakovo, Sub-district and Administrative County in the Period 1850-1899*, u: »Croatia Medical Journal«, vol. 41., No. 1., 2000, Zagreb, (coaut. Biserka Beliza); *O stanju javnog zdravstva u gradu Rijeci u doba vladavine bana Ivana Mažuranića 1873.-1880.*, u: »Acta facultas medicae fluminiensis«, Rijeka, 2000.; *Hrvatska javnost 19. stoljeća o kralju Zvonimiru*, u: »Zvonimir kralja hrvatski«, Zbornik radova HAZU-a sa znanstvenog skupa, Zagreb, 1997., 311 — 320; *Zagrebački nadbiskup Juraj Haulik mecena hrvatskih središnjih preporodnih kulturnih i prosvjetnih ustanova*, u: »Zbornik Učiteljske akademije u Zagrebu«, Zagreb, 2000., sv. XII, 207 — 218.

Dr. sc. ZLATA ŽIVAKOVIĆ - KERŽE
(Osijek, 1953.)

Osnovnu školu i gimnaziju »Braće Ribar« završila je u rodnom gradu. Nakon mature u studijskoj godini 1972./73. upisala je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu — A-predmet povijest i A-predmet arheologiju. Obje grupe predmeta diplomirala je 1983. godine u Zagrebu na Poslijediplomskom studiju iz Bibliotekarstva, dokumentacije i informacijskih znanosti, smjer arhivistika. Od 1981. do 1988. godine zaposlena je u Muzeju Slavonije u Osijeku kao kustos historijskoga odjela. U tom razdoblju uspješno je postavila nekoliko samostalnih izložbi i počela se baviti istraživačkim radom. Od 1996. godine uposlena je u Hrvatskom institutu za povijest — Zagreb, Podružnica za povijest Slavonije, Srijema i Baranje — Slavonski Brod kao znanstveni suradnik (glavni istraživač) na projektu Povijest civilne i vojne istočne Hrvatske u 18. i 19. stoljeću s temom Velike riječne prometnice u Slavoniji, Srijemu i Baranji. Na Studiju povijesti na Pedagoškom fakultetu u Osijeku izvanjski je suradnik od studijske godine 1996./97. Doktorsku disertaciju pod naslovom *Gospodarski razvoj grada Osijeka od Hrvatsko-ugarske nagodbe do završetka Prvoga svjetskoga rata (1868.*

— 1918.) obranila je 29. studenoga 1995. godine na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Sudjelovala je na nekoliko domaćih i inozemnih znanstvenih skupova i simpozija.

VAŽNIJI RADOVI: *S tradicionalnih na nove puteve: Trgovina, obrt, industrija i bankarske ustanove grada Osijeka na prijelazu stoljeća od 1868. do 1918. godine*, Osijek 1999., 1 — 208; *Antin (1267.-2002.)*, Osijek 2002.; *Od srednjeg vijeka do pripojenja grada; Retfala nakon pripojenja gradu Osijeku*, poglavlja u knjizi: *Retfala, Osijek 2000.*; *Agronomi — sudionici i svjedoci vremena; Osječko Društvo i stvaranje stručnog kadra; Trajna uloga i ciljevi*, poglavlja u knjizi *Agronomi — sudionici i svjedoci vremena*, Osijek 2000.; *Osnivanje i djelovanje Obrtnoga udruženja u Kotaru Ilok (1927.-1941.)*, u: »Acta historico oeconomica« 22., Zagreb, prosinac 1996., 105 — 128; *Rijeka Sava u projektu kanala Dunav — Sava u drugoj polovici 19. i početkom 20. stoljeća*, u: »Anali Zavoda za znanstveni rad u Osijeku«, HAZU, sv. 14., Osijek 1998., 37 — 47; *Savski nasip u Županjskom kotaru*, u: »Scrinia Slavonica 1«, Godišnjak Podružnice za povijest Slavonije, Baranje i Srijema, Slavonski Brod 2001., 344 — 355; *Multietničke značajke demografskih kretanja Osijeka i okolice na prijelazu iz 19. u 20. stoljeće*, u: »Časopis za suvremenu povijest«, Hrvatski institut za povijest, 2., Zagreb 2001., 475 — 494; *Židovi u Osijeku i njihov utjecaj na gospodarski i javni život grada na prijelazu stoljeća (1868.-1914.)*, u: »Dva stoljeća povijesti i kulture Židova u Zagrebu i Hrvatskoj«, Zagreb, 1998.; *Drava — spojnica interesa (Poseban osvrt na gospodarsko značenje rijeke Drave za grad Osijek)*, u: »Zbornik radova 3. Međunarodnog simpozija Drava 2002« održanog u Osijeku od 9. do 10. svibnja 2002., Osijek 2002., 11 — 17.; *Gospodarstvo u Osijeku i Vukovaru krajem 19. i početkom 20. stoljeća*, u: »Zbornik radova Istočna Hrvatska: Osijek — Vukovar — Ilok«, Osijek 2002., 63 — 74; *Donau — Verbindungspunkt von Interessen (Dunav — spojnica ineteresa)*, u: »Zbornik Limnological Reports« Vol. 33., Osijek 2000., 535 — 540.